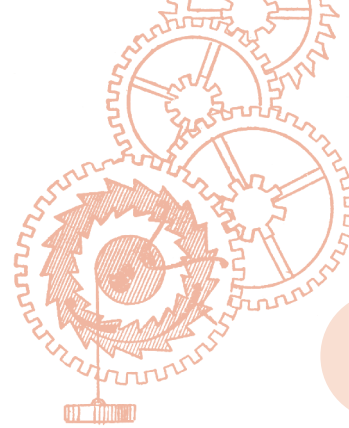

Benetako ninjek ez dute misteriorik

NAGORE
IRAZUSTABARRENA
URANGA

Japonia, XV. mendea. Espioitzan eta hilketa ezkutuetan espezializatutako eliteko talde militarra sortu zen. Edo horixe uste du behintzat Stephen Turnbull historialari britainiarra. Beste aditu batzuen ustez, askoz lehenago sortu ziren ninjak, duela 2.300-2.500 urte inguru. Eta beste batzuek uste dute Heian Aroan (794-1185) hedatu zela ninjutsua, ninjek erabiltzen zituzten trebetasunen eta taktiken multzoa.

Azken hipotesi horren arabera, ninjak samuraiekin batera sortu ziren, IX. mende inguruan. 1868an errejimen feudalarren gainbehera arte, samuraien kasta Japoniako piramide sozialaren gailurrean egon zen. Eta ninjak samuraiak ziren; samurai ejertzitoaren barruko unitate espezializatua.

Nagusiki espioitza eta infiltrazio lanetan aritzen ziren. Ia beti itzalean aritzen ziren eta horrek misterioz eta liluraz inguratu ditu ninjak. Beltzez jantzita eta aurpegia estalita irudikatu dituzte, eta ahalmen magikoak erantsi dizkiete: ikusezinak izatea, uraren gainean ibiltzea, hegan egitea... Baina Daimyoka hiltzeko gazteluaren hormak ia hegan igotzen zituen gudari maskaratuaren arketipoa mito hutsa da.

Gehienetan ninjen lana informazioa biltzea, sabotaje ekintzaren bat egitea, zurrumurruak zabaltzea edo etsaiaren mugimenduak zaintzea mugatzen zen. Eta horretarako monjez, eskalez, nekazariz jazten ziren. Pertsona arruntez,

URAGAMA KUNISADA

alegia, hori baita jende artean nahasteko eta susmorik piztu gabe mugitzeko modurik eraginkorrena. Izar formako jaurtigailuak eta bestelako arma deigarriak erabiltzen irudikatu ditugu, baina arma praktikoa, soil eta ez-nabarmenak hobesten zituzten, maiz laborantzako lanabesak egokituta. Ninjen benetako trebezia ingurura egokitzean zetzan.

Orain arte *ninja* hitza aipatu arren, japonieraz eliteko talde honi *shinobino-mono* (edo, besterik gabe, *shinobi*)

esan izan zaio beti. Hitz hori lau *kanji* edo zienuk osatzen dute eta horietako bi irakurrita sortzen da *ninja* hitza. Mendebaldekoontzat *ninja* ahoskatzea errazagoa omen delako zabaldu da hitz hori.

Japoniak mendetan isolamendua bultzatu zuen eta Aro Garaikidean, nagusiki Bigarren Mundu Gerraren ondoren zabaldu zen mundura haien kultura. Eta Mendebaldeak, ohi duen moduan, nahi bezala moldatu zuen elementu askoren izena. Eta izana. ●

DORIEO

Estatua perfumatuak

Eskultura grekoerromatarrek bere garaian zuten itxurak ez du zerikusirik gaurkoarekin. Erabilitako materiala ez zuten bistan uzten. Orain badakigu kolore biziz margotzen zituztela eta jantziak eta apaingarriak ere eranstean zizkietela. Bada, Cecilie Brøns Harvard unibertsitateko arkeologoak egindako ikerlan baten arabera, gainera, estatua

haiek perfumatu egiten zituzten. *Oxford Journal of Archeology* aldizkarian jaso duenez, eskultura batzuetan botatzen zikieten lurrinen, argizarien edo substantzia usaintsuen arrastoak topatu dituzte, baina nagusiki garai hartako testuetan oinarritu da ondorio horretara iristeko: Zizeron, Kalimako, Vitruvio, Plinio Zaharra... ●